

Complexul școlar
„LAUDER-REUT” –
zece ani de la înființare

Educație în care se învață PRIETENIA

Dar să începem cu începutul; cu momentul în care, acum 20 de ani, a luat ființă Fundația „Ronald S. Lauder”. Scopul? Revitalizarea educației iudaice, a culturii, tradițiilor, istoriei poporului evreu ca și a limbii ebraice în comunitățile distruse de Holocaust și totalitarism din Europa Centrală și de Est. S-a avut în vedere, în același timp, ca „instrumentalizarea acestei educații să se facă pe criteriul multiculturalității și pregătirii la cele mai înalte standarde a elevilor care frecventează aceste instituții de învățământ”, spune directoarea de proiecte a Fundației „Lauder-Reut”, **Carmen Pavel**. În 1980, Ronald S. Lauder își încheia misiunea de ambasador al S.U.A. în Austria. Om de afaceri și filantrop, el a înțeles că educația este cheia regenerării identității iudaice, că, înființând această rețea de școli - azi, funcționează peste 60 de astfel de lăcașuri de învățământ în zona europeană mai sus amintită - copiii vor fi cei care, venind acasă, îi vor învăța iudaism pe părinți. „În urmă cu aproximativ 12 ani, Ronald Lauder era trezorerul Congresului Mondial Evreiesc, fiind implicat și în activitățile Organizației Mondiale Evreiești pentru Restituiri. M-a întâlnit, întâmplător, la Bruxelles”, povestește **Tova Bin Nun**. „A aflat că mă ocup de Clubul *Tnuat Aliya* la Filialei Sohnut în România. Venind într-o scurtă vizită, la București, a dorit să-i cunoască pe tinerii care frecventau clubul. I-au dat lacrimile văzându-i. I-a întrebat ce-și doresc. «Acces nonstop la Internet», au spus ei. Și Clubul a fost primul loc din Capitală în care copiii au beneficiat de acest lucru. Le-a trimis calculatoare și aparatură multimedia. M-a întrebat dacă pot să deschid o școală evreiască. «E o mare onoare», am răspuns. După un schimb de scrisori cu **Marjorie Federbush**, director general al Fundației „Lauder” din New York, ea a venit în România, unde ne-am întâlnit, eu cu Rosa - e vorba de directoarea Complexului „Rosa Arsene Brumfeld” - și cu soțul ei, Leon. Atunci, tabăra evreiască de vară de la Szarvas era în mare vogă. Ne-am dus la Eforie Nord să vedem dacă putem deschide o asemenea tabără și în România. Apoi ne-am gândit că-i mai bine să înființăm, mai întâi, o grădiniță la București. Să vedem cum acceptă societatea românească, după 50 de ani de totalitarism, o școală evreiască. Ne-am sfătuit cu conducătorii, de atunci, ai F.C.E.R. (acad. Nicolae Cajal z.I., av. Iulian Sorin), care

s-au arătat sceptici”. „Dar Tova, formată în Israel, cu o forță de buldozer, a spus: «Se poate!»”, intervine Rosa. „Am deschis întâi grădinița”, reia Tova firul povestirii. „Printre membrii fondatori ai Fundației «Lauder» în România sunt acad. Nicolae Cajal, av. Iulian Sorin, Miriam Millo, soția fostului ambasador al Israelului în România, Avi Millo”.

Vis realizat

Ideea deschiderii unei școli evreiești avea să fie bine receptată de autorități. Trei profesoare, în afară de **Tova Bin Nun**, sunt întemeietoarele ei: managerul general **Rosa Arsene Brumfeld**; directoarea Grădiniței, **Anca Mândru**; coordonatoarea comisiei pedagogice și de disciplină pentru cursurile primare și gimnaziale, **Oana Moraru**. „Înainte cu două zile de deschidere, ne-a venit mobilierul din Italia. Am stat toată noaptea și l-am montat”, reținește Rosa clipe de acum zece ani. „Curtea era plină de gunoi. Am făcut ordine și-am plecat cu mașina în pădure, de unde ne-am întors cu mai mulți pui de brad și-un pui de salcie. Ne-a ajutat, pentru aprobări, un om de suflet, membru al comunității bucureștene, tatăl lui Manuel Marcus. Am pornit școala cu 50 de copii. Azi avem 290”. Privesc salcia acoperind un sfert de curte și brazii întrecând, acum, în înălțime gardul înalt al școlii. Ascult glasurile copiilor în recreație. Un vis realizat.

O școală a excelenței

- de calitate. Există programe de *exchange students*. Anul trecut a avut loc prima vizită în Anglia a unor copii de la „Lauder-Reut”, pentru perfecționarea limbii. Cazarea și masa au fost asigurate de familii din Anglia. Costul transportului a fost suportat de părinți. Elevii au rămas în corespondență cu copiii din familiile la care au locuit. Absolvenții școlii primesc certificate de competență în engleză și o evaluare a testelor de aptitudini pentru admiterea în universități din străinătate. Copiii pot opta pentru cluburi de limbi străine - franceză, spaniolă, germană -, informatică, muzică, dramă, balet, sport, jurnalism, șah ș.a. Absolvenții de liceu cu profilul sus-amintit vor avea și certificate de absolvire din partea instituțiilor partenere. Spicuesc impresii din *Cartea de Onoare* a școlii. „O școală - jalon pentru învățământul particular din România” (prof. **Constanța Valentina Mihăilă**, președintele Comisiei Naționale de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar). „Tuturor părinților și copiilor - mare admirație și multă dragoste” (**Ronald S. Lauder**). „Sunt foarte impresionat de activitatea multimedia a acestei școli în Bucureștiul actual” (prof. ing. **Itzhac Guttman Ben Zvi**). Într-un cuvânt - o școală a excelenței.

Pagină realizată de
IULIA DELEANU

Cine și-ar fi închipuit în '97, când statisticile arătau o diminuare drastică a populației evreiești, majoritar vârstnică, iar natalitatea era, firește, foarte scăzută, că ideea unei școli evreiești are viitor? Și iată că, la ora actuală, Complexul școlar „Lauder-Reut” include școala primară, gimnaziul, prima clasă de liceu. Că, în curând, pe terenul de vizavi al T.E.S., se va construi, cu sprijinul Primăriei Capitalei și al Primăriei Sectorului 3, un liceu evreiesc. „Când copiii care au intrat la grupa pregătitoare în 1997, vor da Bacalaureatul aici, Grădinița, Școala și, până atunci, Liceul «Lauder-Reut» va ajunge... *Bar Mițva*”, spune vicepreședintele Fundației „Lauder” în România, **Tova Bin Nun**, care visează, de pe acum, la o facultate „Lauder-Reut”. Miraculos este și faptul că Grădinița, Școala și Liceul ființează într-un vechi cartier evreiesc bucureștean, în incinta fostei școli evreiești de renume „Iacob și Carolina Löbel”, unde au învățat bunici și străbunici ai unora dintre acești copii. Atunci se temeau să spună că sunt evrei, pentru că ar fi avut de suferit din cauza asta. Acum, aici, se pun bazele unei educații în care se învață prietenia, buna înțelegere interconfesională, interconfesională. Trebuie știut că „reut” înseamnă, în ebraică, prietenie. Un sistem educațional, poate, mult mai eficient decât protestele de ziar și, sigur, mai lucrativ în timp, împotriva antisemismului.

Bucuria retrospectivă are, cel puțin, cinci motive: 1) copii evrei sau cu ascendență evreiască, elevi ai școlii cu predare în engleză și ivrit; 2) copii neevrei, care cresc fără prejudecăți etnice; 3) abonamente la revistă ale multor familii cu elevi la această școală; 4) sprijin din partea lor în difuzarea revistei; 5) prezentări de școlari, dascăli și activități ale lor în fiecare număr.

RONALD
S. LAUDER

Există aici un corp profesoral de excepție, ceea ce îndreptățește opinia generală despre calitatea școlii. Și - o premieră în România: profilul liceului - *Business-Media-Diplomație*. Proiectul este realizat în parteneriat cu A.S.E., Institutul Pro și Universitatea Media, Institutul

Cum se pregătește pentru viață generația „Reut”

Diplomatic Român. Există parteneriate cu British Council, unde elevii învață engleza de afaceri la cel mai înalt nivel. Cu Fundația „Codex”, de mare notorietate, unde copiii lor se predau cursuri de *leadership*. Din cele 60 de burse oferite de Fundația „Lauder” beneficiază, majoritatea, copii evrei. „Cinci propuneri pentru asemenea burse urmează să fie făcute de președintele F.C.E.R., dr. Aurel Vainer. Așteptăm propunerile!”, spune **Carmen Pavel**. Ebraica e un curs opțional-obligatoriu, fiindcă e singurul opțional raportat la toate școlile în care există câteva, unul devenind, prin forța lucrurilor, obligatoriu. „Dacă ar fi existat o școală a populației evreiești din România cu

predare în ebraică, lucrurile ar fi stat altfel, dar, așa, noi suntem foarte satisfăcuți pentru ceea ce putem face în această privință”, adaugă **Carmen**. Cursul de ebraică are și un mesaj ecumenic atât pentru cei care-l urmează (elevi de toate etniile), cât și pentru cei care-l predau: doi voluntari israelieni -

Keren Soref și **Darmon Yaron**; un japonez - prof. univ. dr. **Oshima Tokaiashy**; o evreică româncă - **Irina Roth**; o absolventă de masterat în ebraică, româncă, la Universitatea București - **Gabriela Ștefănescu**. „Copiii care nu fac parte din comunitatea noastră se duc, acasă, de sărbătorile evreiești, cu daruri care reflectă aceste sărbători: titirezuri de Hanuca,

plante de Tu Bișvat, *humantașen* de Purim ș.a.”, adaugă Rosa, conducătoarea catedrei de ebraică și tradiții iudaice. Se încheagă aici o schimbare de mentalitate în perceperea Celuilalt. Se pregătește generația „Reut”, care va ști să ne continue prin prisma ideilor primite în anii de formare.

Elevi și profesori despre ei înșiși

Primii copii care au intrat, acum zece ani, pe poarta Grădiniței „Lauder-Reut” - **Mihnea Vădeanu**, **Cati Bonder**, **Maia Galan**, **Alexandru Dumitrescu**, **Michael Lakin** - sunt, azi, în clasa a IX-a. Sunt prea „adulti”, pentru a-și manifesta curiozitatea pentru musafira din biroul directoarei Rosa, așa că primii intervievați sunt câțiva iscoditori, ținându-se la distanță, e drept, dar care, într-o pauză de curs, devin mai curajoși. Se așează lângă mine la o măsuță de pe hol și încep să-mi povestească despre ei. Se recomandă, mai întâi: **Andi Jugănar**, **David Gherghinescu** și **Bogdan Aroșculesei**. **Andi**

e cel mai familiarizat cu interviurile. E prezentator la o emisiune a Tv.R. 1 despre animale,

transmisă în fiecare simă dimineața. Primește 200 de euro pentru fiecare emisiune și donează banii unei case de copii abandonati din Brașov. A prezentat Festivalul „Mamaia copiilor, 2006”. Împreună cu alți câțiva copii, a comentat videoclipuri la Eurovision Junior, 2006. Face parte din Grupul *New Star Music*. Vorbește ca un profesionist. „Totul e spontan la cei mici. Pe cei de 3-4 ani, n-ai cum să-i regizezi. Copiii din public dansează și improvizază. Am un proiect despre viața socială văzută cu ochii copiilor: «Șapte copii cărcotași»”.

David a participat la patru ediții ale Festivalului „Mamaia copiilor”. A fost selectat pentru „Talent Works”, un site pentru copii supradotați. Ajută într-un film în engleză, „Vântul prin sălcii”. A prezentat două reclame ale firmei americane „Haskro”. Din banii câștigați, și-a cumpărat un calculator performant. **Bogdan** preferă algebra și informatica. A participat la *Olimpiada de matematică* de anul trecut. Acum ia parte la Concursul „Arhimede”. Întru la Clubul de calculatoare. Profesori: **Rica Pintilie** și **Marius Geller**. „La grupa pregătitoare îi învățăm jocuri pe calculator; în clasa întâi - să navigheze pe Internet; într-a doua - să scrie în *Word* și să facă prezentare în *Power point*; într-a treia - *Excel*, calcul tabelar, necesar în calcule economice; într-a patra - să facă pagini în *Word*; în clasele V-VIII - programare. Anul trecut, din patru copii la *Olimpiada de informatică*, trei au ajuns la faza pe municipiu”, spune **Rica**.

„Predau informatică la clasa a VI-a, fac revista școlii și tot ce ține de fotografii, conduc un club de șah și altul de matematică”, își sintetizează **Marius** activitatea. Metoda de predare e mult mai prietenoasă decât sistemul clasic: catedră-bănci”, îmi arată **Marius** un *smart board* conectat la un calculator, în mijlocul clubului. Fosta tablă a fost înlocuită cu un ecran pe care se compune cursul, unde pot fi vizionate filme, conferințe. E dotat și cu un sistem audio. „Aici, copiii mă iubesc. Sunt o a doua familie pentru mine. Când sunt întrebați: «Ce vrei să fii în viață?», mulți răspund: «Ce-i Marius».

Asta-i foarte mult pentru mine”, „Ce m-a impresionat mai mult este faptul că elevilor le place să vină la școală”, declară **Rica**.

